

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រៀបចំផែនទី ឧត្តរេស្មីយកម្ម និង សំណង់
អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និង ភូមិសាស្ត្រ
លេខ: ៤៤...អ/សដក

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦

សេចក្តីណែនាំ

ស្តីអំពី

វិធានការធានាសុវត្ថិភាពនៃឯកសារសុរិយោដី និងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital

យោងអនុក្រឹត្យលេខ ៤៦ អនក្រ.បក. ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ នីតិវិធីនៃការកសាង ប្លង់សុរិយោដី និង សៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី, អនុក្រឹត្យលេខ ៤៨ អនក្រ.បក. ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ ស្តីពីការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ, ប្រកាសស្តីអំពីប្រតិភូកម្មហត្ថលេខាដល់ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី, សេចក្តីណែនាំចុះថ្ងៃទី ២៨ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥ ស្តីពីការចុះបញ្ជីបន្ត និងស្មារតី សិក្ខាសាលា ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថែរក្សាទិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីតាមប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ នាថ្ងៃទី ១៦-១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៦ នៅ ក្រុងព្រះសីហនុ និងដោយមានការឯកភាពពី ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ សូមធ្វើការណែនាំដូចតទៅ :

១- វិសាលភាពនៃសេចក្តីណែនាំ

សេចក្តីណែនាំនេះ អនុវត្តលើវិធានការធានាសុវត្ថិភាពជាមូលដ្ឋាន ដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងឯកសារសុរិយោដី និងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital របស់បណ្តាខេត្ត-ក្រុង ដោយយោងអនុក្រឹត្យលេខ ៤៦ អនក្រ.បក. ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការកសាងប្លង់សុរិយោដី និងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លី និងអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨ អនក្រ.បក. ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ ស្តីពីការចុះបញ្ជីដីធ្លីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ។

២- ការថតចម្លងទិន្នន័យទុក (BACKUP)

ទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital ដែលមានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងទិន្នន័យប្លង់សុរិយោដី (Database and Map data) ត្រូវតែថតចម្លងទុកអោយបានរៀងរាល់ថ្ងៃ ។ នៅលើ Network Server មាន Folder

Backup ដែល មាន Sub Folder ចំនួន៥ គឺថ្ងៃច័ន្ទ ដល់ ថ្ងៃសុក្រ (Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday និង Friday) ។ នៅថ្ងៃច័ន្ទ ត្រូវថតចម្លងទិន្នន័យទុកនៅក្នុង Folder Backup\ Monday ។ នៅថ្ងៃអង្គារត្រូវថតចម្លងទិន្នន័យទុក នៅក្នុង Folder Backup\ Tuesday រហូតដល់ថ្ងៃសុក្រ Folder Backup\ Friday ។ ការថតចម្លងទិន្នន័យទុកនេះ ត្រូវធ្វើនៅល្ងាចចុងម៉ោងធ្វើការ នៃថ្ងៃនីមួយៗ ។

នៅសប្តាហ៍បន្តបន្ទាប់ ត្រូវថតចម្លងទិន្នន័យថ្មីទុកភ្ជាន់ (Overwrite) លើទិន្នន័យចាស់ទៅតាមថ្ងៃនីមួយៗ នៃសប្តាហ៍ ។ គ្រប់មន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តតាមមាន Tapes ចំនួនពីរនៅម៉ាស៊ីន Server សំរាប់ថតចម្លងទិន្នន័យ តាមបណ្តាញ Network ។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃការថតចម្លងទិន្នន័យពី Folder Backup ក្នុង Server ត្រូវបានគេរៀបចំ ដោយស្វ័យប្រវត្តិចូលទៅក្នុង Tape នៅលើម៉ាស៊ីន Server ។ នៅថ្ងៃច័ន្ទមន្ត្រីទទួលគ្រប់គ្រងទិន្នន័យត្រូវប្តូរ Tape ទី ១ ជំនួសដោយ Tape ទី២ និងសប្តាហ៍បន្ទាប់ត្រូវប្តូរ Tape ទី២ មក Tape ទី ១ វិញ អនុវត្តតាមរបៀប នេះចំពោះសប្តាហ៍បន្តបន្ទាប់ទៀត ។ តាមវិធីនេះរក្សាទិន្នន័យបានចំនួន ២ សប្តាហ៍ ទៅតាមថ្ងៃនីមួយៗ ។

៣- ការរក្សាទិន្នន័យទុកជាឯកសារ (ARCHIVING)

ទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital ដែលមានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និង ទិន្នន័យប្លង់ស៊ុរយោង ត្រូវតែរក្សាទុក មុន /និងក្រោយការបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារវិនិច្ឆ័យ ។ ទិន្នន័យនេះត្រូវបានរក្សា ទុកនៅម៉ាស៊ីន Server ហើយមិនអនុញ្ញាតអោយមានការកែប្រែទិន្នន័យក្បាលដីលើ File នេះទេ ។

មន្ត្រីស៊ុរយោង ដែលទទួលបន្ទុកការងារគ្រប់គ្រងទិន្នន័យនេះ បានទទួលការណែនាំពីរបៀបរក្សាទុក ទិន្នន័យទាំងនេះនៅក្នុងឯកសារបណ្តុះបណ្តាលឆ្នាំ ២០០៦ ។

៤- ការថតចម្លងទិន្នន័យថ្មីទុកនៅអគ្គនាយកដ្ឋានស៊ុរយោង និងភូមិសាស្ត្រ

ក- រាល់២សប្តាហ៍ម្តង ការថតចម្លងទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital មានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ ទិន្នន័យប្លង់ស៊ុរយោង និងទិន្នន័យប្លង់ស៊ុរយោងសំរេចចុងក្រោយ ប្រើសំរាប់ចុះបញ្ជីបន្ត ទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួល លក្ខណៈរូបនៃក្បាលដី (Database, Map data and FinalGDB) ត្រូវផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានស៊ុរយោង និងភូមិសាស្ត្រ (នាយកដ្ឋានអភិរក្សស៊ុរយោង) ។

ខ- នៅមុនពេលបិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវឯកសារនៃការវិនិច្ឆ័យត្រូវផ្ញើទិន្នន័យ Digital ដែលបានត្រៀម បិទផ្សាយនេះ (Archive Before Public Display) មកអគ្គនាយកដ្ឋានមួយច្បាប់ ។

គ- គ្រប់ឯកសារស៊ុរយោង ដែលបានសំរេចជាផ្លូវការរួចហើយ ត្រូវផ្ញើទិន្នន័យគោលនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីជា Digital ដែលជាទិន្នន័យក្រោយប្រកាស (Archive After Public Display) មកជាមួយនឹងរបាយការណ៍គណៈកម្មការ រដ្ឋបាល ទំរង់បែបបទនៃការប្រមូលទិន្នន័យក្បាលដី បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី សៀវភៅគោលបញ្ជីដី ប្លង់ស៊ុរយោង

សំណុំឯកសារចុះបញ្ជីបន្ត និងឯកសាររណបពាក់ព័ន្ធ មកអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ (នាយកដ្ឋាន
អភិរក្សសុរិយោដី) យ៉ាងយូរ ៧ ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃកំណត់បញ្ចប់នៃការចែកប័ណ្ណ ។

នៅលើខ្នងនៃ CD ដែលបានថតចម្លងនោះ ត្រូវចុះថ្ងៃខែឆ្នាំ ថតចម្លង និងឈ្មោះខេត្ត-ក្រុងអនុវត្ត
គំរោង ។

៥- ការផ្ទេរឯកសារសុរិយោដី ទៅការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល

គ្រប់ឯកសារសុរិយោដីដែលបាន សំរេចជាផ្លូវការរួចហើយ មន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និង
សុរិយោដី ខេត្ត-ក្រុង អនុវត្តគំរោងត្រូវធ្វើរបាយការណ៍គណៈកម្មការរដ្ឋបាល, បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ដី, សៀវភៅគោលបញ្ជី
ដីធ្លី, ប្លង់សុរិយោដី, សំណុំឯកសារការចុះបញ្ជីបន្ត និងឯកសាររណបដែលពាក់ព័ន្ធ ទៅការិយាល័យរៀបចំដែនដី
នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាលស្រុក-ខណ្ឌយ៉ាងយូរ ៧ ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃកំណត់បញ្ចប់នៃការចែកប័ណ្ណ ។

៦- លេខសំងាត់ (PASSWORD)

លេខសំងាត់ និងឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ ត្រូវបានផ្តល់ជូនមន្ត្រីការិយាល័យក្នុងការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រតាម
បណ្តាញ Network និងប្រើប្រាស់លើមូលដ្ឋានទិន្នន័យ (Database) ។ លេខសំងាត់ចែកចេញជាបីប្រភេទក្នុងការ
ប្រើប្រាស់លើមូលដ្ឋានទិន្នន័យ : លេខសំងាត់របស់មន្ត្រីបញ្ចូលទិន្នន័យ, លេខសំងាត់សំរាប់មន្ត្រីគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និង
លេខសំងាត់សំរាប់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជីដីបន្ត ។ លេខសំងាត់របស់មន្ត្រីនីមួយៗត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវនូវអ្វីដែល
ខ្លួនបានបញ្ចូលទិន្នន័យ ឬកែប្រែ ដោយសំអាងលើឈ្មោះ និងលេខសំងាត់របស់មន្ត្រីទាំងនោះ ដែលបានកត់ត្រាតាម
ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ។ នៅពេលលេខសំងាត់ត្រូវបានអ្នកផ្សេងដឹងក្រៅពីសាមីខ្លួន ត្រូវតែដូរជាបន្ទាន់តាមតែអាចធ្វើទៅ
បាន ។ លេខសំងាត់ទាំងនេះត្រូវប្តូរដោយមន្ត្រី GIS នៃអគ្គនាយកដ្ឋាន នៅពេលធ្វើការ Update លើមូលដ្ឋានទិន្នន័យ
នៅមន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តគំរោង ។

៧- ការការពារប្រឆាំងមេរោគកុំព្យូទ័រ (PROTECTION AGAINST VIRUSES)

ពេលថ្មីៗនេះ ទិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ រងនូវការគំរាមកំហែងដោយមេរោគ
កុំព្យូទ័រ ។

ដើម្បីការពារទិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជីដីពីមេរោគកុំព្យូទ័រ និងការប៉ះពាល់ពីខាងក្រៅ នោះបណ្តាញ
កុំព្យូទ័រនៅមន្ទីរខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តគំរោង មិនត្រូវអនុញ្ញាតអោយភ្ជាប់ជាមួយ Internet ទេ ។ លើកលែងតែមានការ
អនុញ្ញាតអោយបញ្ចូល (Install) ក្នុងបណ្តាញកុំព្យូទ័រព័ត៌មាន (អគ្គនាយកដ្ឋាន សុរិយោដី និង ភូមិសាស្ត្រ) ។

កម្មវិធីកំចាត់មេរោគ ត្រូវបានគេបញ្ចូលនៅគ្រប់កុំព្យូទ័រទាំងអស់ ។ នៅមន្ទីរ ខេត្ត-ក្រុង អនុវត្តគំរោង
មានកុំព្យូទ័រមួយគ្រឿងពុំបានភ្ជាប់ទៅបណ្តាញ Network ទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយ Internet សំរាប់ប្រើប្រាស់

e-mail ឬទាញយក (Download) កម្មវិធី Update Antivirus ។

កម្មវិធីកំចាត់មេរោគកុំព្យូទ័រត្រូវតែ Update អោយបានរៀងរាល់ ២ សប្តាហ៍ម្តង។ ប្រសិនបើមន្ត្រីខេត្ត-ក្រុង ពុំមានសមត្ថភាពក្នុងការ Download កម្មវិធី Update Antivirus ទេ ត្រូវតែស្នើមកអគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រភ្នាម កុំទុកអោយមានបញ្ហាទាន់ ។

កំណត់សំគាល់ : នៅពេលមានការតភ្ជាប់ ឬ Download e-mail ឬ Update Antivirus កុំព្យូទ័រងាយទទួលរង នូវការឆ្លងមេរោគណាស់ ។ ដូច្នេះ នៅពេលមានការ Update file Antivirus ត្រូវតែ Scan ឧបករណ៍ថតចម្លងសម្លាប់មេរោគជាមុនសិន មុននឹងចម្លងទៅកុំព្យូទ័រផ្សេងទៀតតាមរយៈបណ្តាញ Network ។

៨- ការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ

អ្នកប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រតាមបណ្តាញ Network ត្រូវបានកំណត់អោយប្រើប្រាស់សំរាប់មន្ត្រីចុះបញ្ជីដីធ្លី និងក្នុងគោលបំណងសំរាប់ចុះបញ្ជីដីធ្លីតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដើម្បីការពារអ្នកខាងក្រៅមកប្រើប្រាស់ អ្នកប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រនីមួយៗត្រូវមានលេខសំងាត់របស់ខ្លួន ។

នេះជាការងាររបស់មន្ត្រី IT នៅតាមខេត្ត-ក្រុងអនុវត្តតំរូវ ដើម្បីបង្កើតឈ្មោះ និងលេខសម្ងាត់នៃអ្នកប្រើប្រាស់ សំរាប់ត្រួតពិនិត្យលើចំនួននៃអ្នកប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រតាមបណ្តាញ Network ។

ពេលបញ្ចប់ម៉ោងធ្វើការងារ កុំព្យូទ័រត្រូវបិទ ហើយទ្វារនៃការិយាល័យដែលមាន កុំព្យូទ័រក៏ត្រូវបិទសោរផងដែរ ។ ម៉ាស៊ីន Server ត្រូវរក្សានៅបន្ទប់ស្អាតដាច់ដោយឡែកបំបាត់ដោយម៉ាស៊ីនត្រជាក់ ហើយដែលអាចចាក់សោរបាន ។

អគ្គនាយកដ្ឋានសុរិយោដី និងភូមិសាស្ត្រ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា អស់លោក លោកស្រីប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត-ក្រុង អនុវត្តតំរូវទាំងអស់ និងខិតខំអនុវត្តសេចក្តីណែនាំនេះអោយមានប្រសិទ្ធភាព ។

សេចក្តីណែនាំនេះ មានអនុភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
ដើម្បីជូនជ្រាប
- គ្រប់អគ្គនាយកដ្ឋានក្រោមឱវាទក្រសួង ដ.ន.ស
ដើម្បីជ្រាប
- គ្រប់មន្ទីរ ដ.ន.ស ស ខេត្ត-ក្រុង
ដើម្បីអនុវត្ត
- ឯកសារ

លីម វ៉ាន់